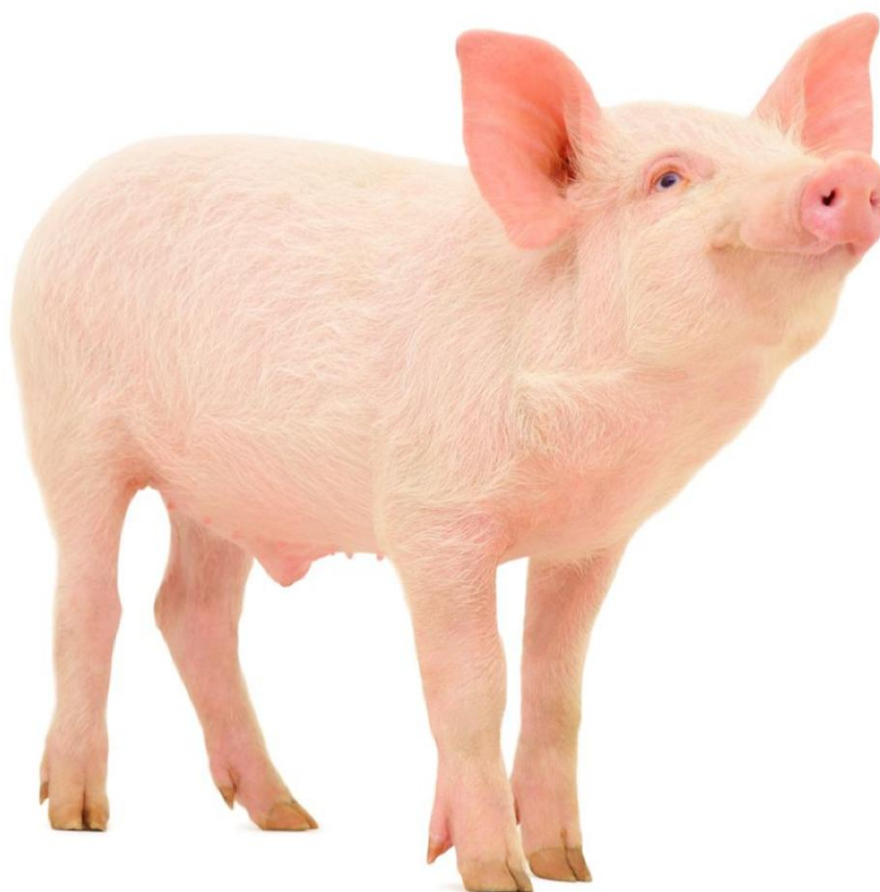

Aktualna sytuacja na rynku trzody chlewnej

Aktualna sytuacja na rynku trzody chlewnej

- 1. Światowy rynek mięsa wieprzowego**
- 2. Krajowy rynek mięsa**
- 3. Warunki i wyniki w produkcji trzody chlewnej w Polsce**

Światowy rynek mięsa wieprzowego

Światowy rynek żywca i mięsa

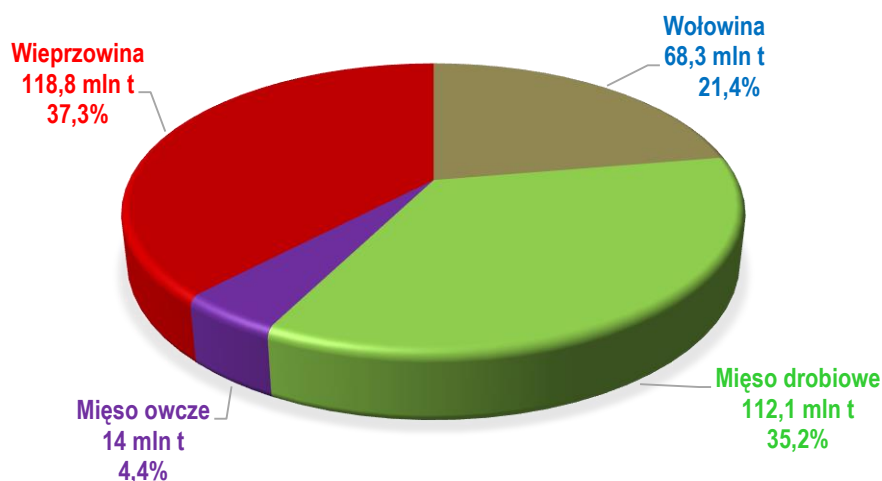
Według prognoz FAO, w 2015 r. światowa produkcja mięsa wzrośnie o 1,1% do 318,8 mln ton. Wzrost produkcji dotyczy głównie mięsa drobiowego - 1,5% oraz wieprzowego - 1,3%. Wzrost produkcji mięsa wołowego, oraz owczego i koziego wyniesie odpowiednio 0,3% oraz 0,9%. Największy wzrost produkcji dokona się w UE, Stanach Zjednoczonych oraz Rosji.

W 2015 r. do światowego handlu trafi łącznie 30,5 mln ton mięsa, w tym:

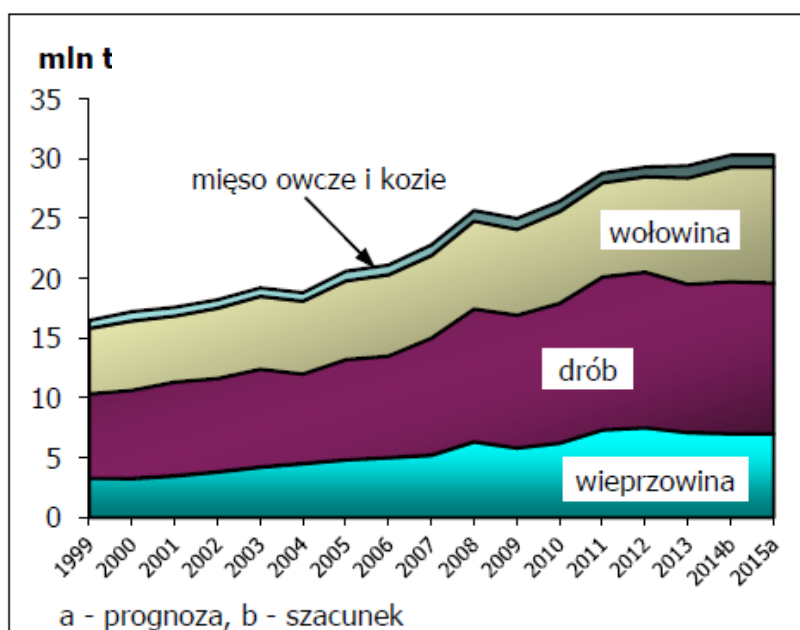
- 12,6 mln ton mięsa drobiowego
- 9,7 mln ton wołowiny
- 7,0 mln ton wieprzowiny
- 1,0 mln ton mięsa owczego i koziego

Światowe spożycie mięsa ogółem w przeliczeniu na jednego mieszkańca w 2015 roku wyniesie 43,4 kg i będzie większe o 0,1%. Spożycie mięsa w krajach rozwijających się zwiększy się o 0,6% natomiast w krajach rozwiniętych o 1,9%

Udział podstawowych gatunków mięsa w produkcji globalnej w 2015 roku

Światowy handel mięsem

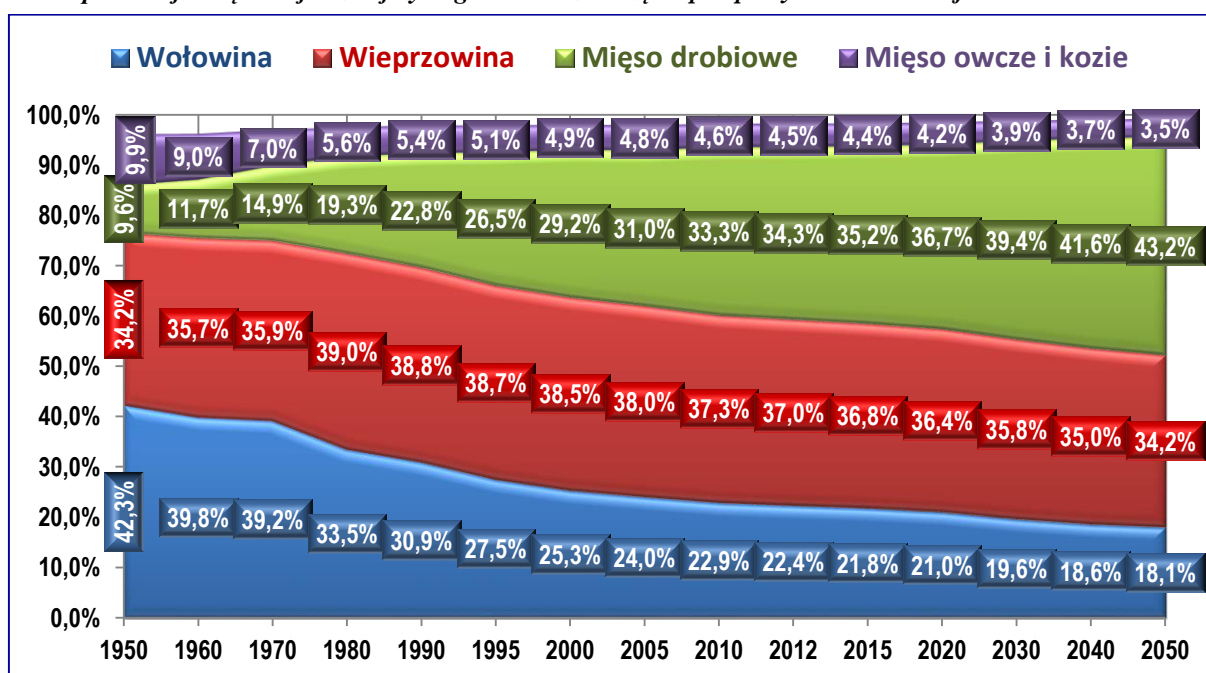

Produkcja mięsa na świecie (mln ton)

rodzaj mięsa	2013	2014	2015	różnica (lata14/15)
mięso ogółem	311,3	315,3	318,8	+ 1,1%
wieprzowina	115,0	117,3	118,8	+ 1,3%
mięso drobiowe	108,6	110,5	112,1	+ 1,5%
wołowina	68,0	68,1	68,3	+ 0,3%
mięso owcze i kozie	13,9	13,9	14,0	+ 0,9%

W prognozach długoterminowych przewiduje się dość stabilną produkcję wieprzowiny i dynamiczny wzrost produkcji mięsa drobiowego. Wzrost spożycia drobiu odbędzie się kosztem wołowiny oraz mięsa owczego i koziego

Światowa produkcja mięsa najważniejszych gatunków zwierząt w perspektywie wieloletniej

Rynek mięsa wieprzowego

W 2015 r. produkcja wieprzowiny na świecie zwiększyła się o 1,3% do poziomu 118,8 mln ton. Dla porównania lata 2013 i 2014 charakteryzowały się wzrostem średnio o 2,1%. Do wzrostu produkcji wieprzowiny przyczynią się przede wszystkim kraje rozwinięte gdzie dynamika wzrostu osiągnie +3,1%, kiedy w krajach rozwijających się zaledwie 0,1%.

Azja stanowi największy region produkcyjny, obejmujący 57% produkcji światowej. W wyniku wzrostu cen pasz i obniżenia opłacalności, w Chinach odnotowano spadek produkcji o 0,2% i mimo wzrostu produkcji w innych krajach regionu (Wietnam, Filipiny, Indonezja) spowodowało to obniżenie produkcji wieprzowiny w Azji o 0,1%. Japonia i Korea po zeszłorocznych stratach spowodowanych epidemią PED (wirusowa biegunka prosiąt) stabilizuje swoją produkcję, odnotowując nawet niewielki wzrost.

Na kontynencie amerykańskim niskie ceny pasz spowodują wzrost produkcji wieprzowiny. W roku bieżącym USA wyprodukują 11 mln ton tego gatunku mięsa, tj. o 6,3% więcej niż przed rokiem. Meksyk zwiększy wytwórczość tego gatunku mięsa, o 3,9% do 1,3 mln ton. Wzrost zanotują również Kanada i Brazylia

W krajach Unii Europejskiej utrzymuje od kilku lat się wzrostowy trend produkcji wieprzowiny. W 2015 r. Wspólnota wyprodukuje 23 mln 423 tys. ton wieprzowiny, tj. o 2,8% więcej niż w 2014 r.

W Rosji produkcja mięsa wieprzowego rośnie od kilku lat dzięki poważnym inwestycjom lokowanym w ten sektor rolnictwa. W roku 2015 wzrost wyniesie ponad 4% do 3 mln 63 tys. ton. Na podstawie danych rosyjskich, kraj ich osiągnie wkrótce samowystarczalność i stanie się eksporterem wieprzowiny.

W 2015 r. do światowego handlu trafi 7,0 mln ton wieprzowiny, tj. o 0,6% mniej niż w 2014 r. Jest to już trzeci z kolei rok niewielkiego ale jednak spadku handlu tym gatunkiem mięsa. Główną przyczyną tego zjawiska jest rosnąca samowystarczalność a co za tym idzie spadek import mięsa wieprzowego przez Rosję. W roku 2012 Rosja sprowadziła 1 mln 89 tys. ton a w roku 2015 już tylko 297 tys. ton wieprzowiny.

W 2015 roku import ograniczy Japonia, Wietnam i Angola natomiast zwiększą Stany Zjednoczone, Korea, Meksyk, Chiny oraz Australia. W wyniku słabszego popytu eksport ograniczą USA, Kanada i Brazylia. Unia Europejska ze względu na rosyjskie embargo dokonała reorientacji w kierunku krajów azjatyckich, Afryki, Oceanii oraz Ameryki Północnej, i zwiększy znacznie swój eksport mięsa wieprzowego.

Najważniejsze rynki wieprzowiny na świecie

Kraje Unii Europejskiej

W roku 2015 produkcja wieprzowiny rosła, natomiast ceny spadały. W poszczególnych kwartałach 2015 roku dynamika wzrostu w stosunku do okresu analogicznego w 2014 roku wynosiła w I kwartale 4,5%

w II kwartale 3,3%

w III kwartale 1,5%

w IV kwartale 1,7%

Prawie wszystkie kraje Unii odnotowały wzrost produkcji wieprzowiny. W I połowie 2015 r. największy skok wytwórczości tego gatunku mięsa zanotowano w Hiszpanii (+9,1), Danii, Niemczech, Holandii, Polsce, Belgii, Francji oraz w Wielkiej Brytanii. Niskie ceny wieprzowiny sprawiły niewielki spadek pogłowia stada podstawowego w I półroczu oraz spadek cen warchlaków.

Komisja Europejska prognozuje, iż w 2015 r. produkcja netto mięsa wieprzowego w Unii zwiększy się o 2,7% do 23 mln 418 tys. ton. W przyszłym roku produkcja wieprzowiny w Unii będzie rosła w tempie 0,5%, wynosząc 23 mln 533 tys. ton.

Wzrost produkcji, niskie ceny, spadek wartości euro oraz silny popyt płynący z Azji wpłynęły na wzrost eksportu mięsa wieprzowego z krajów UE w okresie pierwszych siedmiu miesięcy 2015 r o 6,6%. Największy wzrost eksportu odnotowano do Chin (+56%) oraz do Korei Południowej (+27%), największy zaś do Japonii (-21%) i Hongkongu (-38%). Chiny, ze względu na spadek rodzimego pogłowia, mogą jeszcze do końca 2015 roku sprowadzić 600 tys. ton mięsa wieprzowego, co stwarza doskonałą okazję dla eksporterów z Unii. Należy jednak brać pod uwagę wzrost cen mięsa w Chinach i wynikające z tego ograniczenie konsumpcji i redukcję importu.

Zdaniem Komisji należy oczekiwać, że w 2015 r. kraje Unii wyeksportują nieco ponad 2 mln ton mięsa wieprzowego, tj. o 7,5% więcej niż w 2014 r. W 2016 r. eksport może dalej rosnąć, jednakże w mniejszym tempie ze względu na wzrost konkurencji ze strony dostawców ze Stanów Zjednoczonych, które uporały się już z epidemią PED oraz Brazylii.

Trzeba także wspomnieć, że rosnąca produkcja wieprzowiny w Rosji oraz nieustabilizowana sytuacja gospodarcza w tym kraju, nie będą zachęcały nawet po zniesieniu embarga do uruchomienia eksportu w tym kierunku przez kraje unijne.

Import mięsa wieprzowego do Wspólnoty pozostaje nadal marginalny. W 2015 r. oraz w 2016 r. wyniesie on około 15 tys. ton.

W 2015 r. konsumpcja wieprzowiny przypadająca na jednego mieszkańca wzrosła o 2% do 32,7 kg/osobę, po czym w 2016 r. ustabilizuje się na tym poziomie. Wzrost spożycia w 2015 r. będzie wynikiem rosnącej produkcji wieprzowiny na rynku Wspólnoty oraz ograniczonego wzrostu eksportu.

Według danych Komisji Europejskiej w okresie I-VII 2015 r. kraje Unii wyeksportowały poza Wspólnotę 1 mln 680 tys. ton wieprzowiny, tj. o 4,9% więcej niż przed rokiem. Największymi odbiorcami tego gatunku mięsa były Chiny (551,9 tys. ton), Japonia (160,9 tys. ton), Korea Południowa (139,0 tys. ton) oraz Hongkong (136,2 tys. ton).

Rynek mięsa wieprzowego w krajach Unii Europejskiej w latach 2011-2016, w mln ton

	Lata						Zmiana	
	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*	2015/14	2016/15
Produkcja (brutto)	23,055	22,554	22,385	22,834	23,441	23,557	2,7	0,5
Import żywca wieprzowego	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000		
Eksport żywca wieprzowego	0,062	0,036	0,026	0,036	0,023	0,024	-35,0	5,0
Produkcja netto	22,993	22,518	22,359	22,799	23,418	23,533	2,7	0,5
UE-15	19,438	19,127	19,055	19,334	19,846	19,925	2,6	0,4
UE-13	3,556	3,391	3,304	3,465	3,572	3,608	3,1	1,0
Import (mięso)	0,018	0,019	0,016	0,015	0,015	0,015	2,0	4,0
Eksport (mięso)	2,151	2,154	2,201	1,918	2,062	2,124	7,5	3,0
Spożycie ogółem	20,862	20,384	20,173	20,895	21,371	21,424	2,3	0,3
Spożycie w kg/osobę	32,2	31,4	31,0	32,0	32,7	32,7	2,0	0,0

Źródło: Komisja Europejska, *prognoza

W tym samym okresie import wieprzowiny z krajów trzecich do Unii wyniósł 20,5 tys. ton, i był mniejszy o 1,2% niż przed rokiem. Najwięcej wieprzowiny przywieziono ze Szwajcarii (11,9 tys. ton), z Serbii (1,6 tys. ton), Chile (1,4 tys. ton) oraz z Norwegii (1,3 tys. ton).

Eksport unijnej wieprzowiny do krajów trzecich

Kraj przeznaczenia	2012		2013		2014		I-VII 2015		I-VII 15/14
	ton	udział %	ton	udział %	ton	udział %	ton	udział %	(%)
Chiny	586 439	19,1	665 975	21,5	711 084	24,2	551 906	32,9	+43
Korea Płd.	137 220	4,5	102 728	3,3	213 334	7,3	139 049	8,3	+31
Japonia	230 793	7,5	231 524	7,5	305 562	10,4	160 864	9,6	-20
Hongkong	381 063	12,4	387 426	12,5	404 909	13,8	136 206	8,1	-38
Filipiny	73 412	2,4	100 988	3,3	196 413	6,7	99 791	5,9	-9
USA	60 822	2,0	60 259	1,9	84 698	2,9	50 502	3,0	+2
Australia	47 269	1,5	44 466	1,4	62 699	2,1	42 711	2,5	+30
Angola	59 182	1,9	61 302	2,0	66 794	2,3	32 110	1,9	-15
Tajwan	15 343	0,5	11 473	0,4	49 817	1,7	29 277	1,7	+13
W.K. Słoniowej	26 467	0,9	35 082	1,1	39 785	1,4	28 282	1,7	+23
Ukraina	161 599	5,3	122 256	3,9	105 185	3,6	46 565	2,8	+2
Rosja	744 988	24,2	743 441	24	65 782	2,2	7 919	0,5	-86
pozostałe kraje	547 806	17,8	529 447	17,1	629 306	21,4	354 549	21,2	
UE	3 072 403		3 096 367		2 935 368		1 679 731		
zmiana %	-2		+1		-5		+4,9		

Źródło: Komisja Europejska

Według prognoz USDA, w 2015 r. produkcja wieprzowiny w krajach UE wzrośnie o 2,1% do rekordowego poziomu 23 mln ton, który poprzednio osiągnięto w 2007 r. oraz w 2011 r. Wzrost produkcji zanotuje Hiszpania, Niemcy, Polska, Wlk. Brytania, kraje Beneluksu oraz Węgry. W przyszłym roku produkcja obniży się do 22 mln 900 tys. ton.

Unijny eksport skierowany został przede wszystkim na rynki azjatyckie, czemu sprzyjało osłabienie euro wobec dolara i yuana chińskiego. Jak prognozują amerykańskie, w 2015 r. kraje UE wyeksportują 2 mln 350 tys. ton mięsa wieprzowego, tj. o 8,5% więcej niż w 2014 r. W przyszłym roku eksport może obniżyć się o około 1% do 2 mln 330 tys. ton. Spadek wywozu będzie wynikiem większej konkurencji na rynku azjatyckim, głównie ze strony USA odbudowujących swoją pozycję producenta i eksportera po kryzysie wywołanym PED.

Import wieprzowiny do Unii z krajów trzecich

Kraj pochodzenia	2011		2012		2013		2014		I-IV 2015		I-IV 15/14
	ton	udział %	ton	udział %	ton	udział %	ton	udział %	ton	udział %	(%)
Szwajcaria	18 725	52	19 493	53	17 502	52	18 180	51	11856	58	+17
Serbia	2 402	7	2 391	6	3 094	9	3 681	10	1634	8	-23
Chile	7 734	21	7 468	20	5 398	16	2 849	9	1367	7	-30
Norwegia	1529	4	1986	5	2015	6	2818	8	1271	6	-32
pozostałe kraje	5700	16	5783	16	5830	17	7813	22	4391	21	
UE zmiana %	36 090		37 121 +3		33 839 -9		35 341 +4		20519 -1,2		

Źródło: Komisja Europejska

Unia Europejska, sytuacja na rynku wieprzowiny

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*
produkcja (mln ton)	22,596	22,010	22,627	22,953	22,526	22,359	22,533	23,000	22,900
eksport (mln ton)	1,727	1,366	1,706	2,150	2,165	2,227	2,166	2,350	2,330
spożycie (mln ton)	21,024	20,691	20,951	20,822	20,382	20,147	20,381	20,662	20,582

Źródło: USDA, *prognoza

Rosja

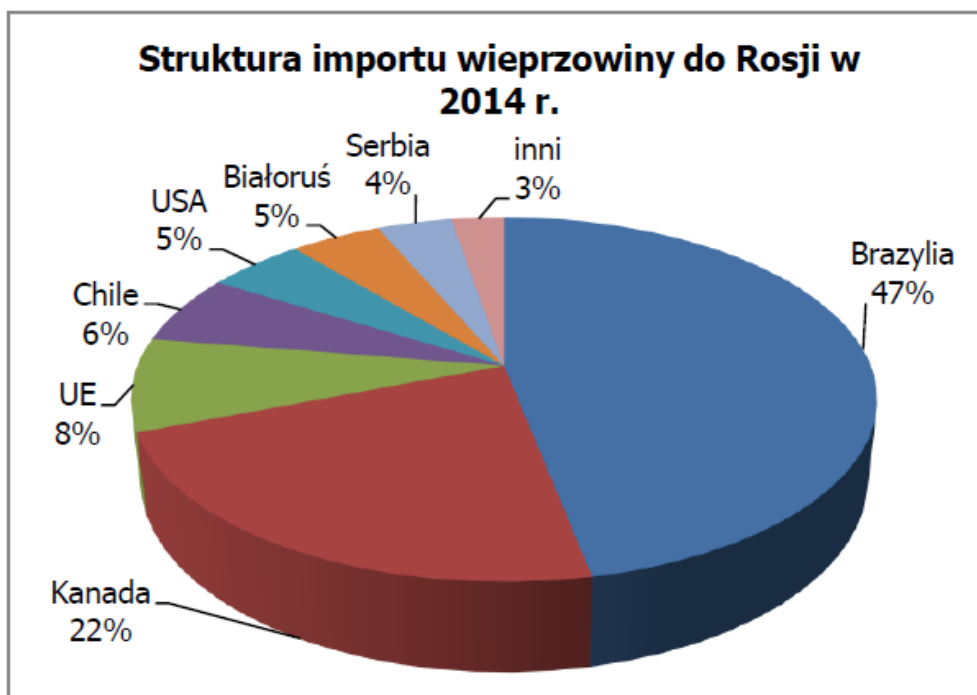
Jak prognozuje USDA, do końca 2015 r. pogłowie żywca wieprzowego w Rosji wzrośnie do 19,7 mln sztuk. Wzrost ten trwa już 10 lat, a jego dynamika osłabła nieco tylko w roku bieżącym ze względu na sytuację gospodarczą.

Rosyjski przemysł kontynuuje proces koncentracji produkcji w dużych nowoczesnych fermach, które skupiają 80% produkowanych w tym kraju świń. Rolnicy z małymi stadami zmniejszają skalę produkcji ze względu na wzrost cen pasz oraz pozostałym środków do produkcji.

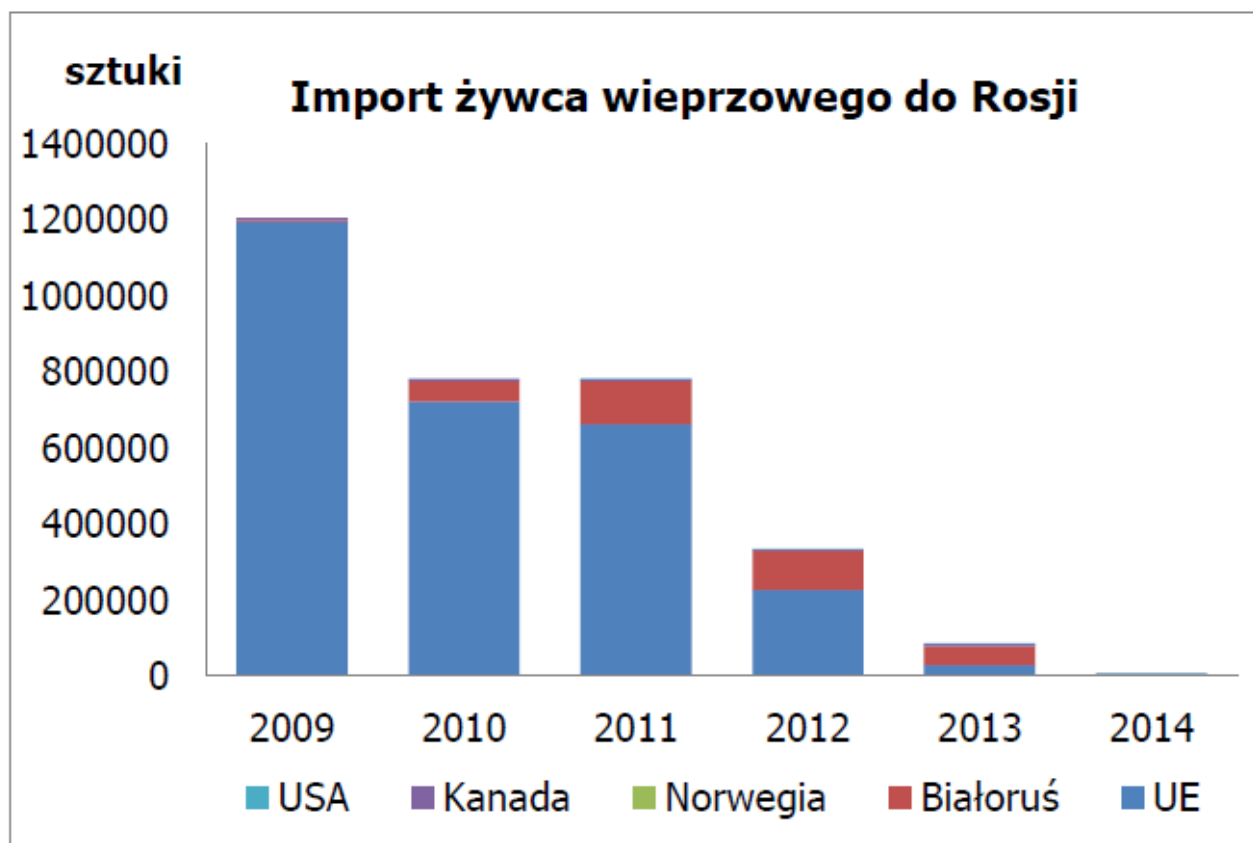
Według prognoz USDA, w br. Rosja wyprodukuje 2 mln 630 tys. ton wieprzowiny, tj. o 4,8% więcej niż w 2014 r. Obecna produkcja zaspokaja 83% wewnętrznej konsumpcji. W 2016 r. produkcja wieprzowiny w Rosji może wzrosnąć o dalsze 5,7% do 2 mln 780 tys. ton.

W minionych latach wzrost produkcji wieprzowiny w Rosji sprzyjał zwiększaniu się konsumpcji tego gatunku mięsa. Jednak rok 2015 zaznaczył się spadkiem spożycia wieprzowiny głównie ze względu na zwrot konsumenta ku tańszemu mięsu drobiowemu.

W sierpniu 2014 r. Rosja wprowadziła roczne embargo na towary rolno-spożywcze, w tym mięso wieprzowe sprowadzane z krajów Unii Europejskiej (de facto obowiązuje od lutego w związku z pojawieniem się afrykańskiego pomoru świń w Polsce i na Litwie), Stanów Zjednoczonych, Kanady, Australii oraz Norwegii. Dwa ostatnie praktycznie nie dostarczały wieprzowiny do Rosji, więc embargo nie miało dla nich znaczenia. Rosyjskie embargo odczuły przede wszystkim kraje Unii Europejskiej. Przed wprowadzeniem zakazu w 2013 r., kraje UE były głównym dostawcą wieprzowiny do Rosji (378,9 tys. ton), wyprzedzając Brazylię (124,2 tys. ton), Kanadę (78,4 tys. ton) oraz Białoruś (56,1 tys. ton). Importowana wieprzowina z UE stanowiła 12% podaży na rynku rosyjskim. Embargo sprawiło, że 70% dotychczasowych dostaw wieprzowiny na rynek rosyjski zostało zatrzymane. Nowe źródła zaopatrzenia: Brazylia, Chile, Serbia nie są w stanie zastąpić dotychczasowych dostawców. Według prognoz USDA w 2015 r. Rosja sprowadzi 300 tys. ton mięsa wieprzowego, tj. o 42% mniej niż w roku poprzednim. W przyszłym roku import może zmniejszyć się do 200 tys. ton. Trzeba jednak podkreślić, że dalsze osłabienie rubla może wpłynąć na głębsze osłabienie przywozu tego gatunku mięsa.

W 2014 r. Rosja wprowadziła zakaz importu żywca wieprzowego z USA, Kanady, Meksyku, Japonii, Korei Płd. oraz RPA ze względu na zagrożenie epidemią świńskiej biegunki (PEDV) w tych krajach. Ponadto zakaz przywozu żywca do Rosji dotyczył także dostawców z krajów UE oraz Białorusi ze względu na epidemię afrykańskiego pomoru świń. Jedynym krajem, który dostarczał żywca wieprzowego do Rosji w 2014 r. była Norwegia. Ze względu na wprowadzone zakazy, w 2014 r. dostarczono do Rosji zaledwie 8 tys. sztuk świń wobec 86 tys. sztuk rok wcześniej. Wszystko wskazuje na to, że w 2015 r. import ten nie przekroczy 1 tys. sztuk.

Rosja, sytuacja na rynku wieprzowiny

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*
produkcja (mln ton)	1,640	1,736	1,844	1,981	2,064	2,175	2,400	2,510	2,630	2,780
eksport (mln ton)	1,030	1,1074	0,876	0,916	0,971	1,077	0,868	0,515	0,300	0,200
spożycie (mln ton)	2,534	2,843	2,719	2,896	3,035	3,239	3,267	3,024	2,929	2,979

Źródło: USDA, *prognoza

Chiny

Pod koniec 2016 r. pogłowie żywca wieprzowego w Chinach będzie prawdopodobnie liczyło 421,7 mln sztuk, tj. będzie nieznacznie wyższe niż pod koniec br. Jest to efekt zmian zachodzących w chińskim sektorze wieprzowiny:

- rezygnacja z produkcji małych ferm ze względów ekonomicznych,
- nowe prawo środowiskowe ograniczające produkcję,
- zamykanie lub nakaz przenoszenia ferm zlokalizowanych zbyt blisko gęsto zaludnionych obszarów,
- niskie ceny wieprzowiny.

Można się spodziewać że rosnące ceny wpłyną na wzrost pogłowia świń. Obecny proces spadku pogłowia niesie za sobą również pozytywne zmiany:

- polepszenie genetyki hodowanych zwierząt,
- konsolidację sektora
- napływ nowych inwestycji.
- rozwój wielkopowierzchniowych farm żywca wieprzowego wspierany przez rząd chiński
- lepsze i bardziej efektywne zarządzanie istniejącymi zasobami.

Według prognoz USDA, w 2015 r. produkcja wieprzowiny w Chinach ukształtuje się na poziomie 56 mln 375 tys. ton, natomiast w 2016 r. zwiększy się o zaledwie 0,2% do 56 mln 500 tys. ton. Wyższa waga ubijanych zwierząt zniweluje zmniejszoną ilość ubijanych świń. Niskie ceny pasz oraz wyższe ceny wieprzowiny będą skłaniały producentów to chowu tuczników cięższych ze 100 kg do 120 kg

W 2015 r. spożycie wieprzowiny ogółem w Chinach może wynieść 57 mln 200 tys. ton, natomiast w przyszłym roku obniży się prawdopodobnie do 57 mln 140 tys. ton co będzie skutkiem spowolnienia gospodarki chińskiej i osłabienia popytu na wieprzowinę. Przewidywany wysoki poziom cen wieprzowiny w 2016 r. zmieni preferencje konsumentów w kierunku drobiu oraz ryb. Jednak rosnąca liczba ludności oraz większe zurbanizowanie kraju sprzyjać będą zwiększaniu konsumpcji mięsa wieprzowego, które pozostaje nadal głównym źródłem białka dla wielu Chińczyków.

W br. Chiny sprowadzą prawdopodobnie 845 tys. ton wieprzowiny, po czym w 2016 r. przywóz ten zwiększy się o 0,6% do 850 tys. ton. Zwiększać się będą dostawy tego gatunku mięsa z krajów Unii Europejskiej, gdyż coraz więcej krajów ze Wspólnoty może eksportować wieprzowinę na ten rynek. Chińczycy nadal ograniczają przywóz wieprzowiny ze Stanów Zjednoczonych, co jest wynikiem wprowadzenia zasady zero tolerancji dla mięsa wyprodukowanego z raktopaminą. Malejący import z USA zastępowany jest dostawami z rynku unijnego, którego udział w rynku chińskim może wkrótce zwiększyć się do 70%. Importowi mięsa sprzyja deprecjacja waluty chińskiej, oraz różnica cen na rzecz mięsa importowanego w stosunku do produkowanego w kraju.

W br. eksport wieprzowiny z Chin stopnieje prawdopodobnie o prawie 10% do 250 tys. ton i w przyszłym roku nie ulegnie zmianie. Znaczny wzrost kosztów produkcji krajowej wieprzowiny obniży konkurencyjność chińskiego mięsa na większości rynków eksportowych, z których najważniejsze to Hongkong i Makao

W 2015 r. Chińczycy wyeksportują 1 mln 700 tys. sztuk żywca wieprzowego, natomiast w 2016 r. eksport obniży się o 100 tys. sztuk. Żywiec wieprzowy będzie wysyłany tradycyjnie do najważniejszych rynków zbytu, tj. Hongkongu i Makao.

Chiny, sytuacja na rynku wieprzowiny

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*
produkcja (mln ton)	42,878	46,205	48,905	50,712	50,604	53,427	54,930	56,710	56,375	56,500
eksport (mln ton)	0,350	0,223	0,232	0,278	0,244	0,235	0,244	0,277	0,250	0,250
spożycie (mln ton)	42,710	46,691	48,823	50,799	51,108	53,802	55,406	57,169	57,200	57,140

Źródło: USDA, *prognoza

Stany Zjednoczone

Wg prognoz USDA w 2015 r. produkcja wieprzowiny w Stanach Zjednoczonych osiągnie poziom 11 mln 158 tys. ton, i będzie większa o 7,6% niż w 2014 r. Sektor wieprzowiny w USA odbudowuje się po zeszłorocznym załamaniu produkcji związanym z epidemią wirusowej biegunki prosiąt (PED), która w szczytowym momencie objęła swoim zasięgiem 95% amerykańskiej populacji świń. W pierwszych trzech kwartałach 2015 r. produkcja wieprzowiny w Stanach Zjednoczonych zwiększyła się o 8% w porównaniu z analogicznym okresem sprzed roku, skutkiem czego ceny tuczników obniżyły się śr. o 34% w porównaniu do pierwszych trzech kwartałów 2014 r. Przewiduje się że w 2016 roku produkcja wieprzowiny wzrośnie o 1,4% do 11 mln 314 tys. ton.

W br. spożycie mięsa wieprzowego w Stanach Zjednoczonych zwiększy się o blisko 8% w stosunku do 2014 r., i wyniesie 9 mln 340 tys. ton. W 2016 r. spożycie wieprzowiny może wzrosnąć do 9 mln 409 tys. ton.

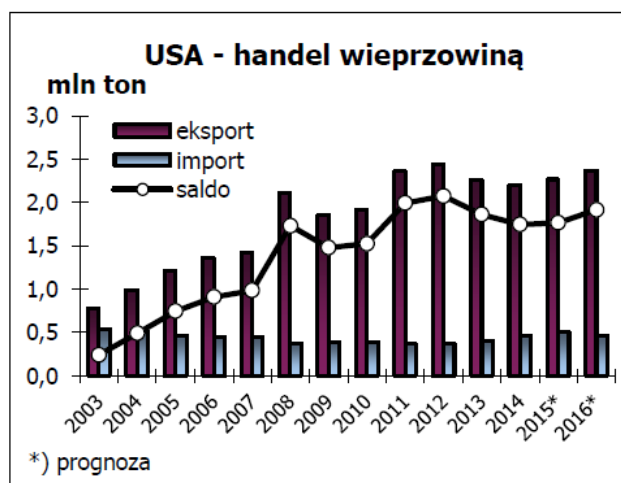
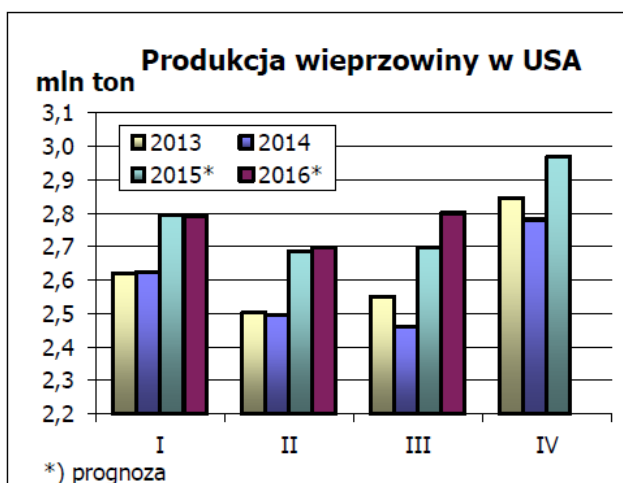
W bieżącym roku Amerykanie mogą wyeksportować 2 mln 268 tys. ton mięsa wieprzowego, tj. o prawie 3% więcej niż w 2014 r. W 2016 r. eksport wieprzowiny z USA może wzrosnąć o dalsze 4,5% do 2 mln 370 tys. ton. Zwiększona podaż oraz niższe ceny sprzyjają zwiększeniu eksportu wieprzowiny, w szczególności do krajów azjatyckich oraz do Meksyku. Kontynuacja rosyjskiego embarga na mięso amerykańskie sprawi, że na rynku azjatyckim wzrośnie konkurencja między dostawcami wieprzowiny z Unii Europejskiej oraz Stanów Zjednoczonych. Silny dolar będzie jednak hamował wzrost amerykańskiego wywozu w tym kierunku.

W okresie pierwszych ośmiu miesięcy br. Stany Zjednoczone wyeksportowały łącznie 1 mln 412 tys. ton mięsa wieprzowego, tj. o 5% mniej niż w analogicznym okresie 2014 r. W omawianym czasie najwięcej amerykańskiej wieprzowiny trafiło do Meksyku, Korei Południowej i na Tajwan. Na kierunku tym zanotowano znaczny przyrost eksportu. W tym samym okresie obniżyły się dostawy do Japonii, Hongkongu, Chin, Kanady, oraz na Filipiny. Eksport do Rosji nadal pozostaje zablokowany embargiem.

Struktura eksportu wieprzowiny z USA w I-VIII 2015/2014 r. (tys. ton)

	I-VIII 2014	I-VIII 2015	różnica [%]	udział (I-VIII 2014)	udział (I-VIII 2015)
Meksyk	444,685	471,481	6	30	33
Japonia	326,248	282,448	-13	22	20
Hongkong/Chiny	237,753	210,294	-12	16	15
Kanada	136,833	128,973	-6	9	9
Korea Południowa	89,334	122,387	37	6	9
Australia	39,004	40,398	4	3	3
Rosja	37,901	1,003	-97	3	0
Filipiny	27,576	20,644	-25	2	1
Tajwan	11,095	14,051	27	1	1
UE	3,18	2,681	-16	0	0
pozostałe kierunki	128,815	118,484	-8	9	8
Ogółem	1482,424	1412,844	-5		

Źródło: USMEF

W br. roku Amerykanie zaimportują 502 tys. ton wieprzowiny, tj. o 9,8% więcej niż w 2014 r. W przyszłym roku, wzrost podaży wewnętrznej, obniży import do 454 tys. ton. Importowana wieprzowina będzie pochodziła głównie z Kanady.

W ostatnim kwartale br. średnia cena żywca wieprzowego w Stanach Zjednoczonych będzie wahać się w granicach 1,01-1,06 USD/kg, będzie to prawie 30% mniej niż w IV kwartale 2014 r. W 2016 roku przewiduje się kontynuację niskich cen.

Brazylia

Według prognoz USDA w 2015 r. produkcja wieprzowiny w Brazylii ukształtuje się na poziomie 3 mln 451 tys. ton, natomiast w 2016 r. wzrośnie o 2% do 3 mln 510 tys. ton. Prognoza wzrostu wynika z nałożenia się kilku czynników:

- zwiększonych możliwości zbytu mięsa na rynki zagraniczne,
- umiarkowany wzrost konsumpcji,
- niski poziom cen pasz,
- stabilna sytuacja cenowa na rynku wewnętrznym,
- stabilne ceny eksportowe,
- dewaluacja reala brazylijskiego przyczynia się do wspomaganie eksportu.

Do zagrożeń zaliczyć należy wzrost cen komponentów do produkcji pochodzących z importu, oraz wzrost cen energii elektrycznej.

Brazylia, sytuacja na rynku wieprzowiny

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*
produkcja (mln ton)	2,990	3,015	3,130	3,195	3,227	3,330	3,335	3,400	3,451	3,510
eksport (mln ton)	0,730	0,625	0,707	0,619	0,584	0,661	0,585	0,556	0,565	0,580
spożycie (mln ton)	2,260	2,390	2,423	2,577	2,644	2,670	2,751	2,846	2,887	2,931

Źródło: USDA, *prognoza

W 2015 r. Brazylijczycy wyeksportują prawdopodobnie 565 tys. ton mięsa wieprzowego, a w roku przyszłym wielkość handlu może wzrosnąć o 2,7% do 580 tys. ton. Głównym kierunkiem eksportu jest Hongkong i Rosja, te dwa kraje odbierają 69% brazylijskiego eksportu. Inne ważne dla tego kraju rynki zbytu stanowią Angola, Singapur, RPA, Chiny, Japonia, Chile oraz perspektywnie Korea Południowa, z którą Brazylia prowadzi intensywne negocjacje.

Krajowe spożycie wieprzowiny w Brazylii umacnia się ze względu na konkurencyjność cenową tego gatunku mięsa względem wołowiny oraz prowadzone kampanie marketingowe. Według prognoz USDA w 2015 r. spożycie wyniesie 2 mln 887 tys. ton, i będzie wyższe o 1,5% niż w roku ubiegłym. W 2016 r. spożycie mięsa wieprzowego w Brazylii zwiększy się prawdopodobnie o dalsze 1,5% do 2 mln 931 tys. ton.

Podstawowe dane liczbowe z rynku wieprzowiny

Wybrani importerzy wieprzowiny na świecie, w mln ton

Świat	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*	2016/2015 (%)
	6,558	6,858	6,597	6,358	6,438	6,466	0,4
Japonia	1,254	1,259	1,223	1,332	1,270	1,250	-1,6
Meksyk	0,594	0,706	0,783	0,818	0,920	0,960	4,3
Chiny	0,758	0,730	0,770	0,761	0,845	0,850	0,6
Korea Pdn.	0,640	0,502	0,388	0,480	0,600	0,625	4,2
USA	0,364	0,364	0,399	0,457	0,502	0,454	-9,6
Hongkong	0,432	0,414	0,399	0,347	0,380	0,400	5,3
Australia	0,175	0,194	0,183	0,191	0,230	0,250	8,7
Filipiny	0,145	0,138	0,172	0,200	0,210	0,220	4,8
Kanada	0,204	0,240	0,220	0,214	0,220	0,210	-4,5
Rosja	0,971	1,077	0,868	0,515	0,300	0,200	-33,3
Singapur	0,097	0,105	0,098	0,117	0,130	0,135	3,8
inne kraje	0,924	1,129	1,094	0,926	0,831	0,912	9,7

Źródło: FAS/USDA, *)prognoza

Wybrani eksporterzy wieprzowiny na świecie, w mln ton

Świat	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*	2016/2015 (%)
	6,955	7,268	7,027	6,873	7,145	7,259	1,6
USA	2,357	2,440	2,262	2,203	2,268	2,370	4,5
UE	2,150	2,165	2,227	2,166	2,350	2,330	-0,9
Kanada	1,197	1,243	1,246	1,218	1,210	1,210	0,0
Brazylia	0,584	0,661	0,585	0,556	0,565	0,580	2,7
Chiny	0,244	0,235	0,244	0,277	0,250	0,250	0,0
Chile	0,139	0,180	0,164	0,163	0,185	0,200	8,1
Meksyk	0,086	0,095	0,111	0,117	0,130	0,150	15,4
Serbia	0,004	0,006	0,004	0,025	0,040	0,045	12,5
Australia	0,041	0,036	0,036	0,037	0,038	0,040	5,3
Wietnam	0,032	0,036	0,040	0,040	0,040	0,040	0,0
RPA	0,003	0,003	0,005	0,008	0,012	0,014	16,7
inne kraje	0,118	0,168	0,103	0,063	0,057	0,030	-47,4

Źródło: FAS/USDA, *)prognoza

Wybrani producenci wieprzowiny na świecie, w mln ton

Świat	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*	2015/2014 (%)
	103,581	106,868	108,823	110,566	111,458	111,962	0,5
Chiny	50,604	53,427	54,930	56,710	56,375	56,500	0,2
UE	22,953	22,526	22,359	22,533	23,000	22,900	-0,4
USA	10,331	10,554	10,525	10,370	11,158	11,314	1,4
Brazylia	3,227	3,330	3,335	3,400	3,451	3,510	1,7
Rosja	2,064	2,175	2,400	2,510	2,630	2,780	5,7
Wietnam	2,262	2,307	2,349	2,425	2,450	2,475	1,0
Kanada	1,817	1,844	1,822	1,805	1,840	1,880	2,2
Filipiny	1,288	1,310	1,340	1,353	1,370	1,390	1,5
Meksyk	1,202	1,239	1,284	1,290	1,335	1,385	3,7
Japonia	1,267	1,297	1,309	1,264	1,270	1,290	1,6
Korea Pdn.	0,837	1,086	1,252	1,200	1,210	1,230	1,7
inne kraje	5,729	5,773	5,918	5,706	5,369	5,308	-1,1

Źródło: FAS/USDA, *) prognoza

Wybrani konsumenci wieprzowiny na świecie, w mln ton

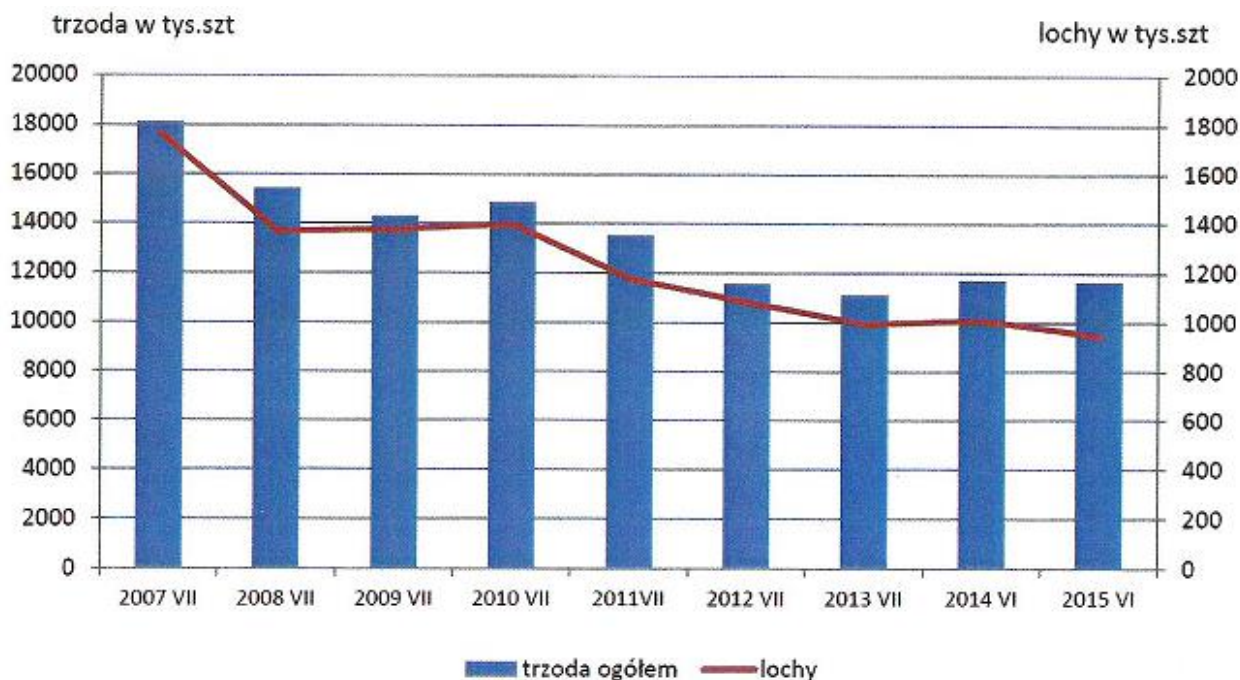
Świat	2011	2012	2013	2014	2015*	2016*	2015/2014 (%)
	103,170	106,260	108,360	110,044	110,944	111,226	0,3
Chiny	51,108	53,802	55,406	57,169	57,200	57,140	-0,1
UE	20,822	20,382	20,147	20,381	20,662	20,582	-0,4
USA	8,337	8,441	8,665	8,650	9,340	9,409	0,7
Rosja	3,035	3,239	3,267	3,024	2,929	2,979	1,7
Brazylia	2,644	2,670	2,751	2,846	2,887	2,931	1,5
Japonia	2,522	2,557	2,549	2,543	2,545	2,540	-0,2
Wietnam	2,238	2,275	2,315	2,389	2,412	2,437	1,0
Meksyk	1,710	1,850	1,956	1,991	2,125	2,195	3,3
Korea Pdn.	1,487	1,546	1,628	1,737	1,820	1,857	2,0
Filipiny	1,432	1,446	1,511	1,552	1,579	1,609	1,9
Tajwan	0,919	0,906	0,892	0,875	0,898	0,928	3,3
inne kraje	6,916	7,146	7,273	6,887	6,547	6,619	1,1

Źródło: FAS/USDA, *) prognoza

Krajowy rynek mięsa

Poziom pogłowia świń w Polsce ukształtował się w 2012 roku i do tej chwili utrzymuje się na względnie stałym poziomie. Wg GUS w czerwcu 2015 stado trzody chlewnej liczyło 11 639 800 sztuk. Podobną tendencję obserwujemy w odniesieniu do stada loch które po niewielkich wzrostach i spadkach osiągnęło w czerwcu br. poziom 967 500 szt.

Pogłowie w Polsce za MRiRW ZSRIR na podstawie GUS

Na tle całego kraju, województwo pomorskie charakteryzuje się znacznym spadkiem pogłowia stada świń. W 2012 roku wielkość stada wynosiła 1 229 392 szt., a w październiku 2015 roku już tylko 760 109 szt.

Woj. pomorskie – stan pogłowia (ARiMR i obliczenia własne)

Na rok/dzień	Ilość stad	Sztuk fizycznych	Średnio w stadzie (sztuk)
1.09.2012	15 852	1 229 392	77,6
1.03.2013	14 896	1 087 359	73,0
1.11.2013	14 588	1 116 582	76,5
1.02.2014	14 426	967 699	67,08
30.09.2014	13 720	810 236	59,06
1.03.2015	14 163	657 658	46,43
1.10.2015	14 157	760 109	53,69

Bardzo zróżnicowane jest rozmieszczenie świń na terenie województwa. Najmniej jest ich w powiatach żuławskich (malborski, nowodworski i gdański), które ze względów środowiskowych są najmniej przydatne do hodowli trzody chlewnej. Także warunki glebowe bardziej sprzyjają produkcji roślinnej, gdzie przy wysokiej towarowości upraw polowych opłacalność chowu świń jest znacznie niższa niż w innych rejonach województwa.

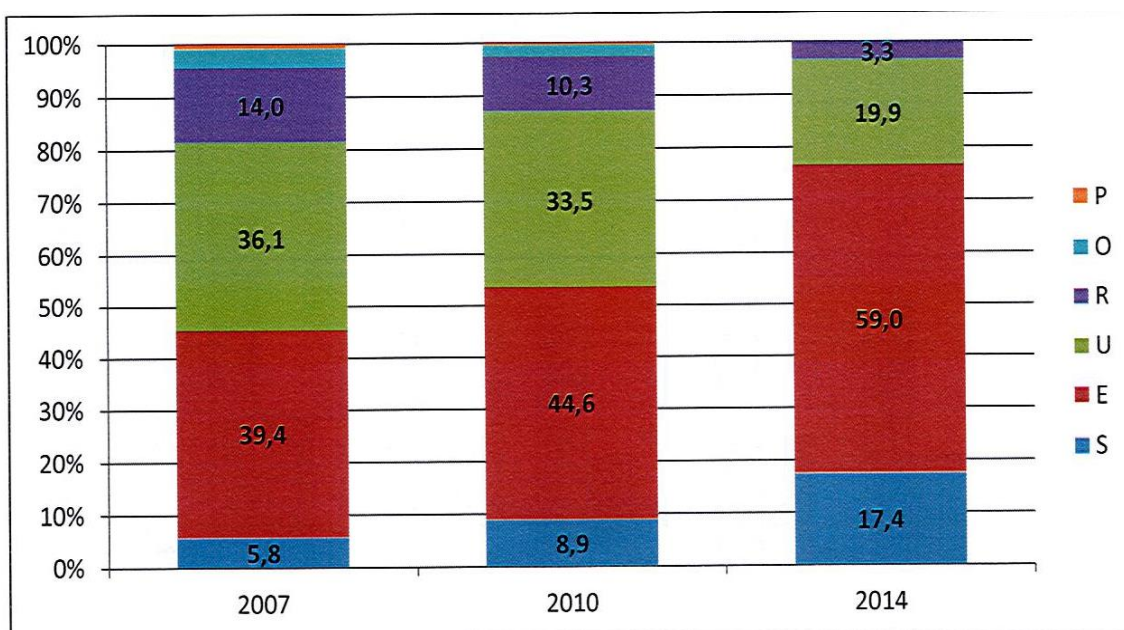
Pomorskie – stan pogłowia (ARiMR i obliczenia własne)

Powiat	Sztuk trzody chlewnej na dzień				Liczba stad na dzień 01.10.15	Śr. ilość świń w stadzie na dzień 01.10.2015
	01.11.13	01.02.14	30.09.14	01.10.15		
bytowski	52 530	47 474	45 162	49 484	986	50,19
chojnicki	40 336	41 280	39 754	39 870	1339	29,78
człuchowski	559 621	412 091	221 685	213 212	718	296,95
gdański	6 697	6 935	6 386	6 038	411	14,69
kartuski	54 792	56 846	54 883	51 355	2439	21,06
kościerski	54 143	56 120	50 697	56 779	1292	43,95
kwidzyński	30 595	31 706	31 670	30 195	909	33,22
łęborski	14 897	15 604	18 274	22 772	273	83,41
malborski	6 822	6 480	6 469	5 857	326	17,97
nowodworski	4 788	4 590	4 362	3 300	213	15,49
pucki	10 805	10 466	11 885	10 524	444	23,70
śląski	54 042	49 276	97 595	46 196	474	97,46
starogardzki	102 453	104 494	101 860	104 366	1975	52,84
sztumski	42 698	44 509	44 477	52 402	541	96,86
tczewski	42 259	38 825	35 361	29 294	618	47,40
wejherowski	39 104	41 003	39 369	38 495	1199	32,11

- Największe stada są w powiatach człuchowskim, śląskim i sztumskim.
- Najwięcej stad znajduje się w powiatach kartuskim, starogardzkim, chojnickim, kościerskim i wejherowskim.
- Najwięcej świń jest w powiatach człuchowskim, starogardzkim, kościerskim, sztumskim i kartuskim.

Najbardziej zauważalny postęp w produkcji stada krajowego widoczny jest w strukturze skupu świń rzeźnych. W ciągu ostatnich siedmiu lat skup świń o mięsności powyżej 55% wzrósł z 45% do 76,4% wszystkich skupionych tuczników. Wzrost ten nastąpił głównie kosztem klasy U i R i prawie całkowicie wyparł ze struktury skupu najniższe klasy O i P.

Struktura zakupu świń rzeźnych w zakładach mięsnych wg klasyfikacji SEUROP

Źródło: MRiRW.

Dobrym sygnałem dla branży trzodziarskiej jest prognozowany wzrost spożycia mięsa wieprzowego zarówno w Europie jak i w Polsce. Przewiduje się że w 2015 roku spożycie mięsa wieprzowego osiągnie 41 kg na 1 mieszkańca, i nadal będzie najchętniej spożywanym rodzajem mięsa w naszym kraju.

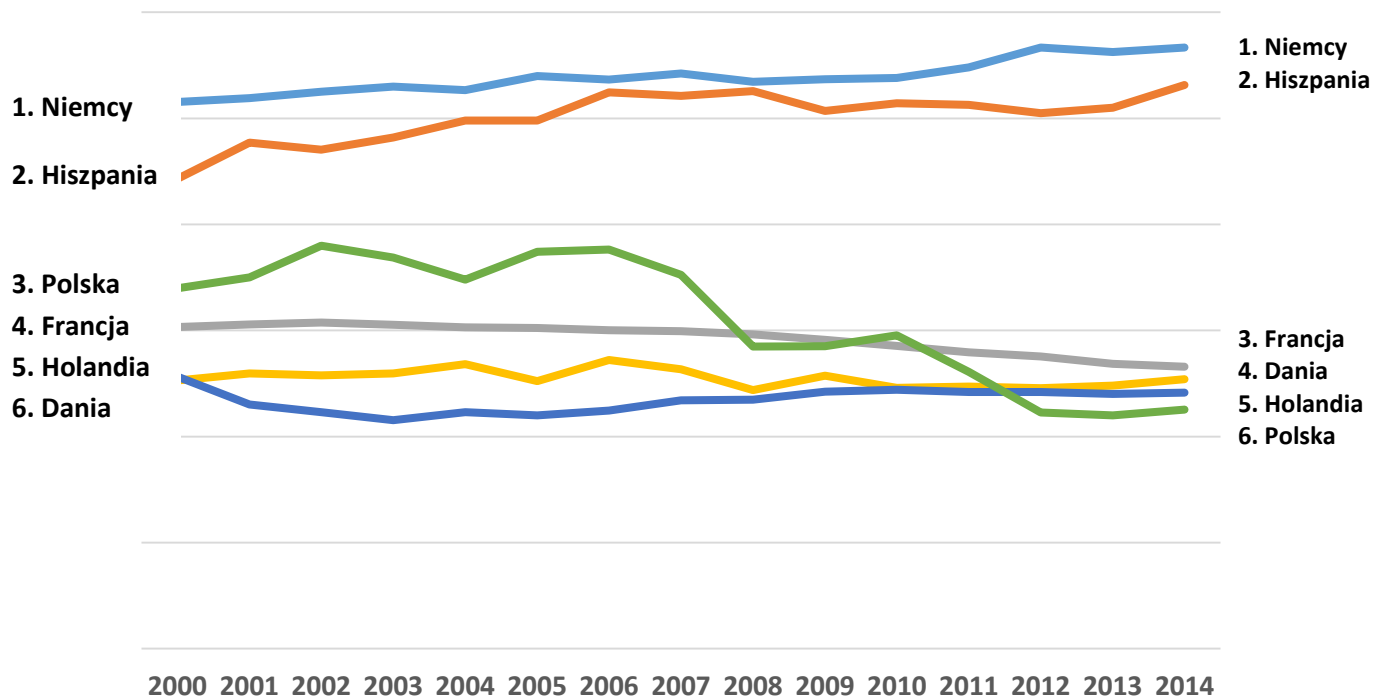
Spożycie mięsa w Polsce w roku na 1 mieszkańca w kg (Rynek mięsa nr 48 z 06.2015r)

Rok	Razem	W tym		
		wieprzowe	drób	wołowina
2007	77,6	43,6	24,0	4,0
2012	71,0	39,2	26,1	1,6
2013	67,5	35,5	26,5	1,5
2014	73,9	39,9	27,4	1,7
2015 – prognoza	75,5	41	28,0	1,8

Produkcja trzody chlewnej w Polsce na tle innych państw europejskich

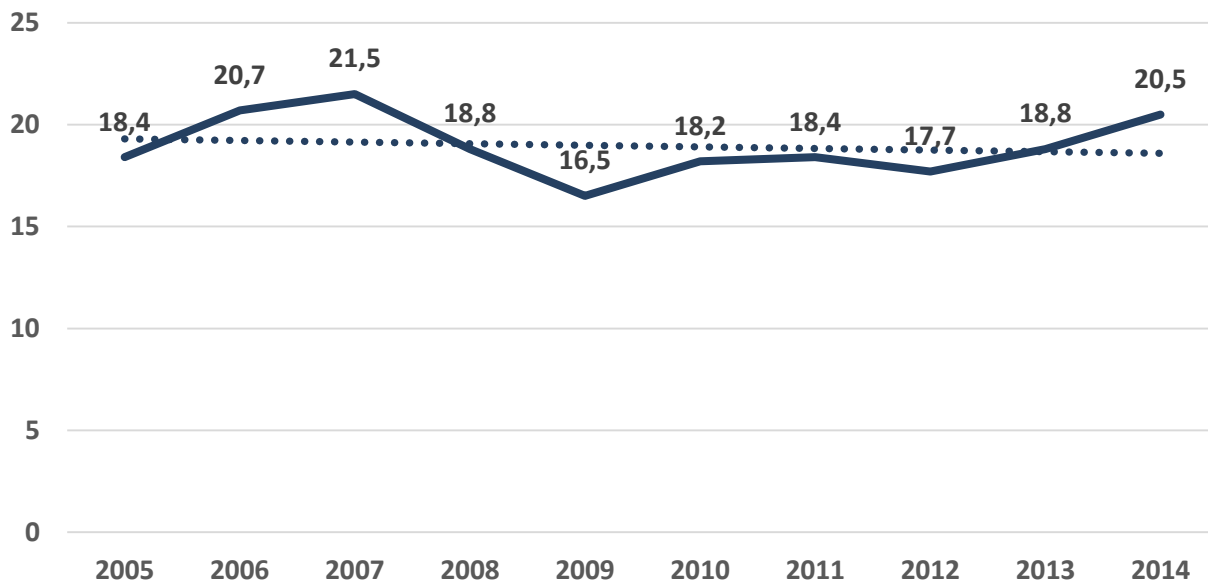
Nasza produkcja jest wciąż w regresie w stosunku do innych czołowych producentów europejskich. W ciągu kilku lat Polska spadała z 3. miejsca w 2010 roku na 6. w 2014 roku pod względem pogłowia trzody chlewnej w Europie. Wyprzedziły nas w tym czasie Francja, Holandia i Dania. Również na świecie, straciliśmy pozycję 9. w 2010 roku na 14. miejsce na świecie w 2014 roku.

Czołowi producenci świń w UE pod względem wielkości pogłowia

Pomimo spadku krajowego pogłowia, liczba świń poddanych ubojowi w roku 2014 wyniosła 20 522 978 i była większa o ponad 9% od tego samego parametru w roku 2013. Tendencja wzrostowa utrzymuje się już drugi rok z rzędu. Jest to związane ze znacznym wzrostem importu świń przeznaczonych do uboju w Polsce z innych krajów UE takich jak Niemcy, Litwa czy Dania.

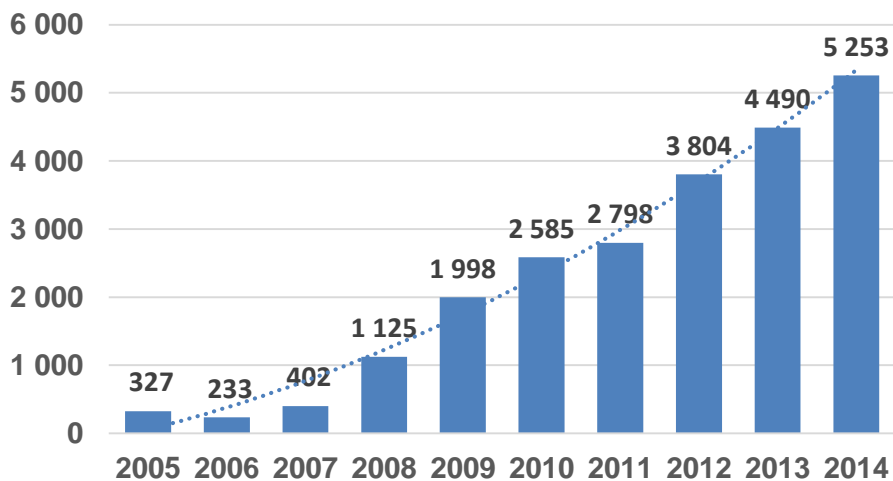
Roczny ubój trzody chlewnej w Polsce (w mln sztuk)

Konsekwencją spadku pogłowia świń w Polsce Jest szybko rosnący import: tuczników, warchlaków oraz mięsa

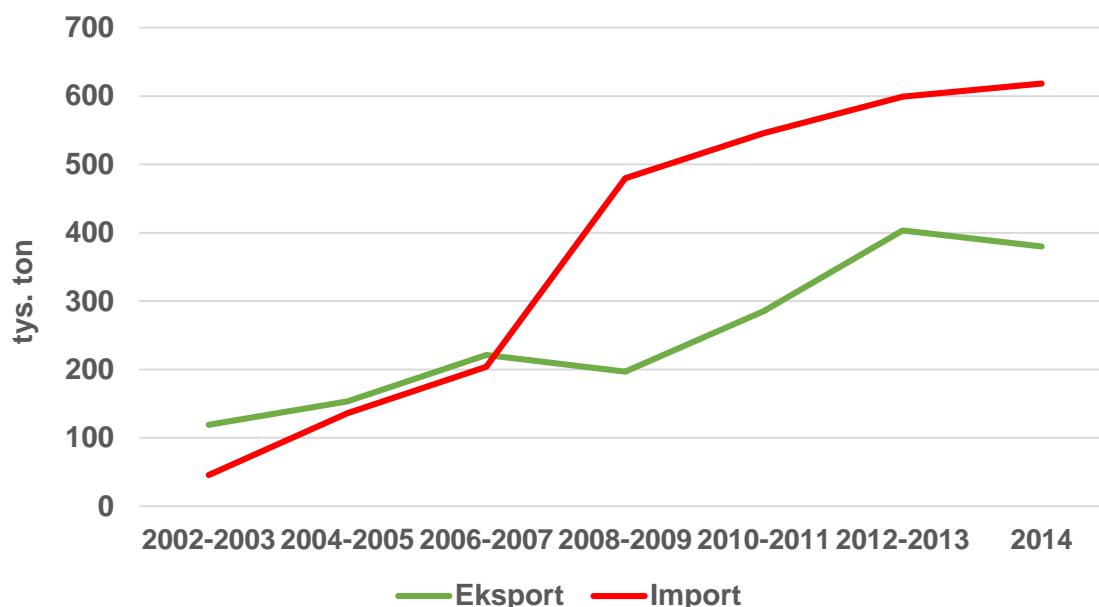
Import trzody chlewnej (w tys. sztuk)

Widzimy, że od 2007 roku import trzody chlewnej do Polski wzrósł ponad dziesięciokrotnie do roku 2013 i ten trend utrzymuje się w kolejnym roku. Pokazuje to dobrze skalę zjawiska, z którym mamy do czynienia

Również import mięsa wieprzowego do Polski rośnie, a co ważniejsze saldo wymiany handlowej w przypadku wieprzowiny odwróciło się. I aktualnie występuje niekorzystna dla producentów sytuacja, a której import jest większy niż eksport. Dla przykładu w roku 2014 zaimportowano z Niemiec ponad 160 000 ton mięsa wieprzowego.

Eksport i import mięsa wieprzowego w tys. ton (średnio w roku)

Przy utrzymującym się spożyciu mięsa wieprzowego na poziomie około 42 kg na rocznie przez przeciętnego mieszkańca Polski. Obniżeniu uległ współczynnik samowystarczalności. Jeszcze w 2007 roku potrafiliśmy własną produkcją zaspokoić cały krajowy popyt, a nawet eksportować nadwyżki. Jednak w ciągu ostatnich 8 lat sytuacja zmieniła się i obecnie krajowa produkcja wieprzowiny zaspokaja jedynie około 80% krajowego spożycia tego gatunku mięsa.

Wskaźnik samowystarczalności w produkcji wieprzowiny, udział importu w spożyciu

Wyszczególnienie	2005	2006	2007	2008	2009	2012
Wskaźnik samowystarczalności (%)	104,7	106,8	104,1	93,0	87,7	82,5
Udział importu w spożyciu (%)	11,3	10,0	13,6	26,8	32,2	31,8

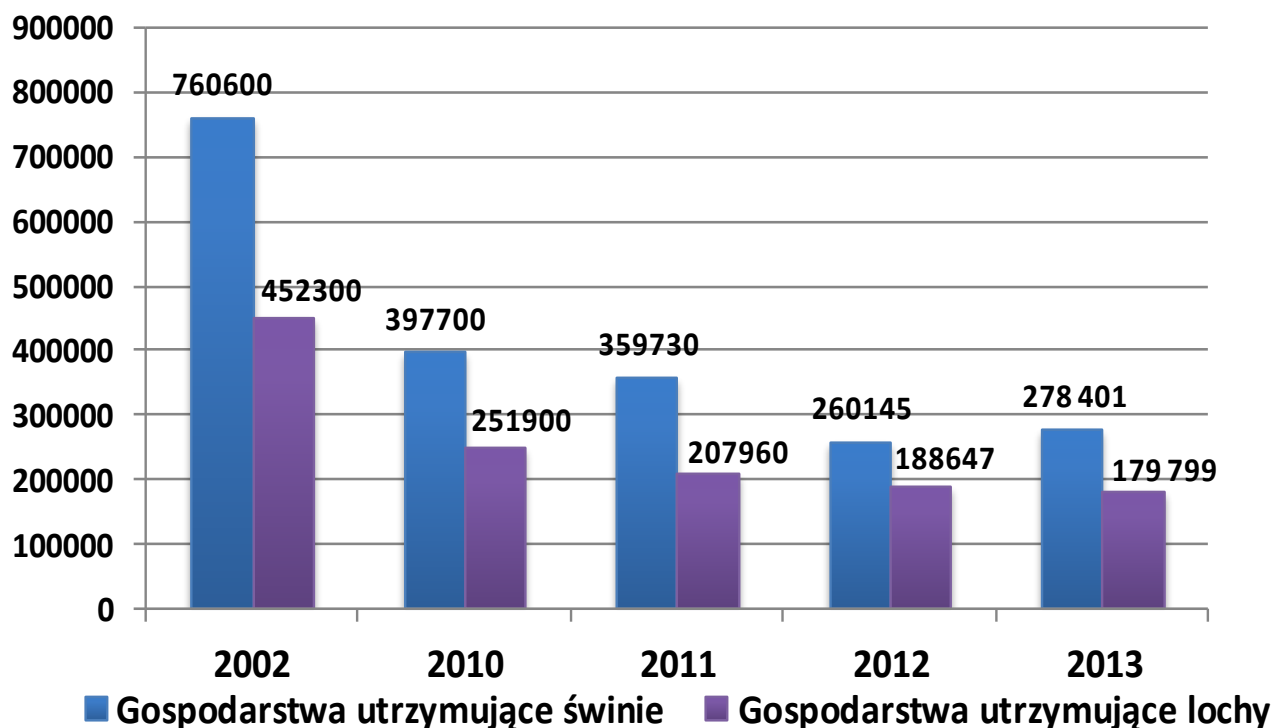
Dla porównania zobaczymy jak wygląda wskaźnik samowystarczalności w innych krajach UE. Z poniższego zestawienia wynika że z każdego 639 tuczników wyprodukowanych w Danii 539 szt. należy sprzedać poza granicami kraju. W całej Unii Europejskiej nadwyżka produkcyjna ponad zapotrzebowanie własne stanowi już tylko 12%

Współczynnik samowystarczalności dla wieprzowiny w wybranych krajach UE (w %)

Kraj	Współczynnik samowystarczalności (w %)
Dania	639
Holandia	268
Belgia	225
Niemcy	115
Średnia UE	112

Na przestrzeni ostatnich lat znacznie spadła liczba stad świń, jak również gospodarstw utrzymujących lochy. Było to związane przede wszystkim z wycofywaniem się z produkcji, hodowców posiadających niewielkie liczby samic w stadzie podstawowym. Nie wytrzymywali oni konkurencji. W roku 2002 liczba obiektów utrzymujących świnie była prawie 3 razy większa niż obecnie i wynosiła około 760 tys. gospodarstw, z czego lochy utrzymywano w 452 300 gospodarstwach

Liczba gospodarstw utrzymujących świnie, w tym utrzymujących lochy w latach 2002 oraz 2010-2013

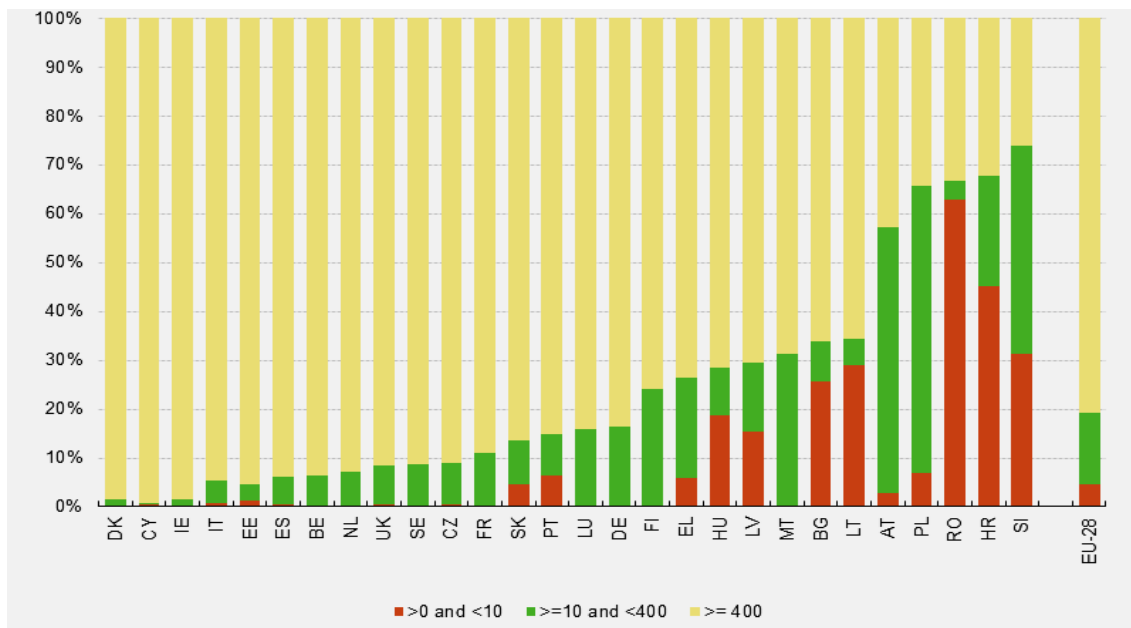
Pomimo postępującej koncentracji chowu trzody chlewnej w Polsce proces ten wydaje się być wolniejszy niż w innych krajach Europy. Niestety pokazuje to, że w tym aspekcie tracimy dystans do czołówki zamiast go nadrabiać, co niekorzystnie odbija się na konkurencyjności rodzimego sektora produkcji trzody chlewnej.

Liczba chlewni utrzymujących świnie w wybranych krajach UE w latach 1991 – 2011 (w tys.)

Rok	1991	2001	2011	Spadek liczby ferm w latach 1991 – 2011
Dania	27,7	12,9	4,6	6 krotny
Holandia	29,2	14,5	6	5 krotny
Niemcy	240,5	108	29,8	8 krotny
Polska	1090,2	760,6	359,7	3 krotny

Niestety struktura wielkościowa naszych stada świń znacząco odbiega od tego jak prezentuje się to w krajach będącymi czołowymi producentami świń w UE. Archaiczna struktura rolnictwa czyli duża liczba małych gospodarstw w momencie wchodzenia Polski do UE oraz nierówne szanse polskich producentów świń w porównaniu z ich odpowiednikami w krajach „starej” UE (UE 15); powoduje że sytuacja ta utrzymuje się do chwili obecnej.

Struktura wielkościowa stad świń w krajach UE

Warunki i wyniki w produkcji trzody chlewnej w Polsce

Regionami o największej liczbie i zagęszczeniu trzody chlewnej w Polsce są województwa: wielkopolskie i kujawsko-pomorskie, które skupiają łącznie około 47% krajowego pogłowia świń. Województwo pomorskie skupia 7% krajowego pogłowia świń i zajmuje pod tym względem 7 miejsce.

Geografia produkcji świń w Polsce

W Polsce ocena wyników produkcyjnych oraz efektywności produkcji jest utrudniona ze względu na to, że znaczny odsetek producentów i hodowców, nie rejestruje wyników produkcyjnych oraz nie prowadzi rachunku ekonomicznego związanego ze swoją działalnością. Realizowane we własnym zakresie badania ankietowe na temat efektywności produkcji w poszczególnych typach chlewni uwiaryściły, że mniej niż 3%

producentów prowadzi jakiegokolwiek zapiski umożliwiające analizę efektów produkcyjnych, a mniej niż 1% producentów pełną dokładną dokumentację finansową produkcji. Zaniedbywanie powyższego uniemożliwia analizę, zazwyczaj wysokich, kosztów chowu tuczników, w tym identyfikację słabych punktów. Brak obiektywnych danych na temat kosztów produkcji uniemożliwia wprowadzenia prostych niekiedy korekt. Przyczyn takiego stanu jest wiele i są one w dużym stopniu powiązane z historią i tradycją chowu świń w Polsce oraz strukturą tj. rozdrobnieniem stad w naszym kraju. Zdecydowana większość producentów opiera się na własnym doświadczeniu oraz wiedzy przekazywanej z pokolenia na pokolenie, która często odbiega od nowoczesnych standardów i nie uwzględnia postępu w omawianym sektorze produkcji rolnej. Wielu właścicieli prowadzi jedynie uproszczoną dokumentację finansową.

Innym ważnym aspektem z zakresu zarządzania i organizacji produkcji, jest remont stada, analizowany pod kątem źródeł, z których pozyskiwano loszki do wymiany stada podstawowego. Wyniki uzyskane z ankiet pokazują niezbyt korzystny obraz polskich stad, w którym tylko jedna trzecia stad wykorzystuje do remontu loszki zakupione ze stad zarodowych. W około połowie ankietowanych stad wykorzystywane są loszki zarodowe wyprodukowane we własnym zakresie. W prawie 14% ankietowanych stad do rozrodu wykorzystywane są tuczniaki. Świadczy to o lekceważeniu lub braku podstawowej wiedzy na temat hodowli i produkcji świń. Niestety powyższe dane wraz z niskim wskaźnikiem remontu uwidaczniają, że krajowi producenci nie wykorzystują należycie postępu hodowlanego. Wskaźnik remontu stada jest dużo niższy niż w innych krajach UE (średnia – 43,3%), takich jak: Dania – 53,1%, Niemcy – 40,3%, Hiszpania – 41,9% (BPEX, 2011), w których w zakresie dynamiki wymiany stad podstawowych loch obserwuje się prawdziwą rewolucję przede wszystkim w zakresach: wprowadzania nowych linii genetycznych samic – wypierane są często rodzime rasy i linie - mniej plenne i mięsne. Porównanie tych wskaźników jasno pokazuje, że potencjał genetyczny krajowych stad jest mniejszy niż konkurentów z zachodniej Europy. Ponadto, nowo zakupione loszki w większości stad nie są poddawane kwarantannie i aklimatyzacji, co w bezpośredni sposób może rzutować na rozprzestrzenianie się chorób oraz wyniki produkcyjne stad.

W Polsce brak jest rzetelnych źródeł danych dotyczących wyników produkcyjnych. Ich źródłem mogą być publikacje GUS, w których jednak brak jest szczegółowych i wyczerpujących informacji na temat wyników produkcyjnych.

Wybrane dane produkcyjne prezentowane przez GUS, POLSUS oraz Instytut Zootechniki

Rok	2011	2002	2011
Źródło danych	GUS*	Instytut Zootechniki**	POLSUS***
Liczba prosiąt urodzonych/rok/lochę	16,3	21,21	24,76
Liczba prosiąt odsadzonych/rok/lochę	15,35	19,13	22,44
Liczba tuczników sprzedanych/rok/lochę	14,46	18,19	b/d
Liczba miotów/rok/lochę	b/d	1,96	2,12
Liczba prosiąt żywo urodzonych w miocie	b/d	10,82	11,68
Wskaźnik padnięć do odsadzenia	5,80%	9,80%	9,37%
Wskaźnik padnięć po odsadzeniu	5,80%	4,90%	b/d
Zużycie paszy kg/ kg m.c. od odsadzenia do sprzedaży	b/d	3,46	2,76
Liczba dni od urodzenia do sprzedaży	b/d	165	b/d
Wskaźnik wymiany stada podstawowego loch/rok	b/d	b/d	25%

* - dane dla ogólnej populacji świń w Polsce

** - dane z 420 towarowych stad świń

*** - dla stad zarodowych utrzymujących świnię rasy pbz

Ponadto, dane publikowane przez GUS dotyczą wszystkich stad świń w Polsce (w tym niewielkich hodowli przyzagrodowych), które ciężko jest porównywać z fermami produkującymi świnię w intensywnych

systemach chowu. Innym źródłem wyników produkcyjnych są dane gromadzone przez Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej „POL SUS” jednak i te nie są kompletne, odnoszą się bowiem wyłącznie do poszczególnych ras świń w stadach zarodowych poddawanych ocenie. Uwzględniają one co prawda więcej parametrów produkcyjnych niż GUS, jednak nie można tych wyników odnieść do ogółu stad towarowych. Informacje najbardziej zbliżone do danych prezentowanych przez kraje zachodnioeuropejskie pochodziły z Instytutu Zootechniki w Krakowie. Jednak ze względu na czas, z którego pochodziły (rok 2000) wymagały one aktualizacji. Dlatego też, w latach 2011-2013 w Zakładzie Chorób Świń PIWet-PIB przeprowadzono badania, których elementem było zebranie wyników produkcyjnych z krajowych stada świń produkujących w cyklu zamkniętym posiadających minimum 20 loch w stadzie podstawowym. Wyniki tych badań przedstawione będą w kolejnych tabelach.

Badania te pokazują, że średnie wyniki produkcyjne dotyczące rozrodu były w badanych stadach gorsze w porównaniu do średniej europejskiej. Na przykład liczba prosiąt odsadzonych w ciągu roku od lochy w polskich stadach była o prawie 8 prosiąt niższa w porównaniu do średniej z UE, wynikało to zarówno z niższej liczebności naszych miotów jak również z niższej częstotliwości oprosień.

Parametry produkcyjne dotyczące rozrodu PIWet – PIB (Dors i wsp. 2015)

Parametr	Średnia	95% przedział ufności	Średnia w UE*
Liczba prosiąt urodzonych/lochę/rok	20,33	19,90 – 20,77	29,9
Liczba prosiąt odsadzonych/lochę/rok	17,74	17,34 – 18,14	26,1
Liczba tuczników sprzedanych/lochę/rok	16,82	16,44 – 17,21	24,7
Liczba miotów/lochę/rok	1,89	1,87 – 1,92	2,30
Liczba prosiąt żywo urodzonych w miocie	10,74	10,57 – 10,90	13,0
Skuteczność inseminacji na podstawie wyprosień (%)	76,90	75,59 – 78,21	bd
Wskaźnik wymiany stada podstawowego loch/rok (%)	30,68	29,60 – 31,76	bd

Z kolei wskaźniki odnoszące się do tuczu, zwłaszcza w zakresie padnięć były porównywalne ze średnimi wynikami dla krajów UE, z wyjątkiem zużycia paszy na przyrost kg masy ciała, które w naszym kraju było dużo gorsze. Oznacza to że przeciętny tucznik w badanych stadach zjadał o 70 kg paszy więcej niż zjada średnio tucznik w UE.

Parametr	Średnia	95% przedział ufności	Średnia w UE*
Wskaźnik padnięć prosiąt do odsadzenia (%)	12,81	12,44 – 13,16	12,9
Wskaźnik padnięć warchlaków i tuczników po odsadzeniu (%)	5,32	4,93 – 5,41	5,14
Zużycie paszy na przyrost kg m.c. od odsadzenia do sprzedaży (kg)	3,24	3,19 – 3,28	2,55
Liczba dni od urodzenia do sprzedaży	181,00	179,38 – 183,45	183,7
Masa ciała tuczniaka w dniu sprzedaży (kg)	109,09	108,25 – 109,89	118
Dzienne przyrosty m.c od urodzenia do sprzedaży (kg)	0,603	0,599 – 0,607	0,609
Koszty weterynaryjne na sprzedanego tuczniaka (PLN)	23,33	22,38 – 24,77	bd

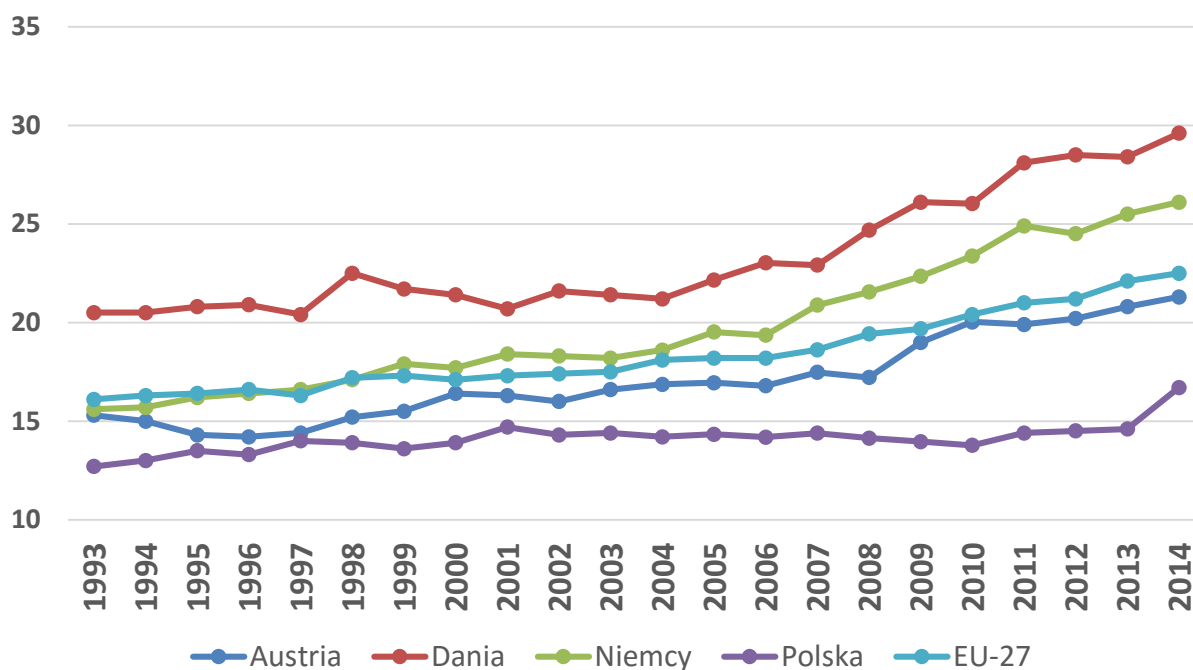
Z zestawienie wyników z Polski z wynikami produkcyjnymi z wybranych krajów zachodnioeuropejskich wynika, że średnia liczba prosiąt odchowanych w ciągu roku od lochy w Polsce

wynosi 17,74. Ten sam parametr w konkurencyjnej dla nas Danii wynosi 26,73. Dla całej UE wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 24,32. Różnica ta jest wynikiem przede wszystkim niskiego potencjału genetycznego stad podstawowych w naszym kraju. W Polsce w dalszym ciągu znaczny odsetek loch stanowią rasy rodzime oraz ich mieszańce, ponadto zasady wymiany stad podstawowych odbiegają od zachodnioeuropejskich standardów. Niższa jest zarówno procentowa wymiana stada podstawowego, jak i jakość wprowadzanych do stada samic. Średni współczynnik wymiany stada podstawowego w Polsce wynosi 30,7%, natomiast średnia dla UE to ponad 45%. Skutkiem niedoceniań postępu genetycznego przez krajowych producentów jest m.in. znacząco niższa średnia liczba prosiąt żywo urodzonych w mocie (o blisko 2 prosięta w porównaniu do średniej dla krajów UE, która wynosi 12,71).

Wyniki produkcyjne w Polsce i wybranych krajach UE

Parametr	Polska	Dania	Niemcy	Austria
Liczba prosiąt urodzonych/lochę/rok	20,33	31,93	28,06	26,11
Liczba prosiąt odsadzonych/lochę/rok	17,74	26,73	23,90	22,76
Liczba tuczników sprzedanych/lochę/rok	16,82	25,63	22,47	21,70
Liczba miotów/lochę/rok	1,89	2,25	2,30	2,27
Liczba prosiąt żywo urodzonych w mocie	10,74	14,19	12,20	11,5
Wskaźnik padnięć prosiąt do odsadzenia (%)	12,81	14,00	14,80	12,80
Wskaźnik padnięć warchlaków i tuczników (%)	5,32	6,70	6,10	4,70
Liczba dni od urodzenia do sprzedaży	181,0	166,8	197,4	194,8
Masa ciała tuczniaka w dniu sprzedaży (kg)	109,1	106,7	119,8	119,0
Wskaźnik wymiany stada podstawowego loch/rok (%)	30,7	53,8	43,2	37,2

Średnia produktywność loch w wybranych krajach UE

Wykres przedstawia dane dotyczące efektywności produkcji na przestrzeni ostatnich 20 lat w wybranych krajach UE. Wyraźnie widać, że w Polsce liczba tuczników sprzedanych od lochy w ciągu roku jest wyraźnie niższa niż w pozostałych przedstawionych krajach oraz rośnie najwolniej.

Jakie rysują się perspektywy dla produkcji wieprzowiny w kraju?

Najważniejsze zagrożenia dla rozwoju tego sektora rolnictwa to:

- rozdrobnienie produkcji,
- zaniedbania w profilaktyce i leczeniu,
- błędy żywieniowe,
- słabe warunki utrzymania,
- brak podstawowej dokumentacji produkcyjnej,
- realne zagrożenie afrykańskim pomorem świń (ASF),
- zakaz stosowania pasz zawierających GMO od 1.01.2017r. (data końcowa moratorium)
- duże wymagania dobrostanu
- duże ograniczenia w rozwoju i zwiększaniu skali produkcji ze strony administracji (okres oczekiwania na pozwolenie budowlane dochodzi często do 3 lat)
- brak stabilizacji cenowej
- brak wsparcia finansowego na rozwój produkcji, (obecny program *modernizacja gospodarstw rolnych* nie odpowiada potrzebom hodowców a dostęp do niego jest silnie ograniczony znacznymi wymogami).

Włodzimierz Sawirski

Opracowano na podstawie:

Wykład Prof. Z. Pejsaka (PIWet Puławy) w trakcie III Pomorskiego Forum Trzodziarskiego

Światowy Rynek Żywca, Mięsa, Drobiu i Jaj Opracowanie sygnałne. Zespół Monitoringu Zagranicznych Rynków Rolnych – FAMMU Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa – FAPA